

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE W KLASIE VIII
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 W ŻNINIE**

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE W KLASIE VIII
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 W ŻNINIE**

Spis treści:

1. Podstawa prawna:
2. Nazwa programu.
3. Cele PZO.
4. Umowa – kontrakt z uczniami dotyczący oceniania
  - } Sposoby informowania uczniów o wymaganiach.
  - } Sposoby poprawiania ocen.
  - } Obszary i rodzaje aktywności uczniów.
5. Narzędzia i czas pomiaru osiągnięć uczniów.
6. Kryteria oceny pomiaru osiągnięć uczniów.
7. Kryteria wymagań na daną ocenę (ocenianie bieżące)
8. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej.
9. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii.
10. Sposoby informowania o osiągnięciach.
11. Ewaluacja PZO.

1. Podstawa prawna.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1651)

2. Nazwa programu.

- Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej. WSiP nr dopuszczenia -SP- WOS- 2018/2019 – klasa VIII

3.Cele PZO

System przedmiotowego oceniania ma za zadanie zapewnić rodzicom:

- znajomość zasad stawianych ich dzieciom przez szkołę,
- szeroką i bieżącą informację o osiągnięciach i postępach dzieci,
- pełną informację o różnych formach aktywności poznawczej dziecka oraz o rozwoju jego osobowości,
- wielopłaszczyznową pomoc w pokonywaniu trudności dydaktycznych i wychowawczych na lekcjach wiedzy o społeczeństwie..

4. Umowa – kontrakt z uczniami dotyczący oceniania

Kontrakt zawarty między uczniami a nauczycielem na sposób oceniania

1. Sposoby informowania uczniów o wymaganiach:

- ustnie – cały PZO – na pierwszej lekcji w każdej klasie, w danym roku szkolnym
- ustnie – na poszczególne stopnie szkolne z danego działu programowego przed rozpoczęciem jego realizacji
- wymagania zawierają również przykłady pytań, zadań i problemów z poszczególnych poziomów

2. Sposoby poprawiania ocen:

- uczeń może poprawić ocenę niekorzystną uzyskaną ze sprawdzianu lub testu w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac, a ocena z poprawy jest oceną ostateczną, wpisaną obok oceny pierwotnej.
- poprawa pracy pisemnej jest tak samo punktowana jak pierwotna.
- w przypadku uzyskania niższej oceny pozostaje ocena ze sprawdzianu pierwotnego.
- niestawienie się ucznia na poprawę w uzgodnionym terminie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- nie można prac pisemnych poprawiać ustnie
- każda praca pisemna musi być opatrzona pisemną informacją o tym, co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć
- uczniowie otrzymują poprawione prace. Mają obowiązek zwrócić je z podpisem rodzica (opiekuna prawnego) w ciągu 7 dni. Fakt wydania prac nauczyciel odnotowuje w temacie lekcji.
- sprawdzone pisemne prace kontrolne, podpisane przez rodzica (prawnego opiekuna) nauczyciel przechowuje przez jeden rok szkolny. Wydaje prace uczniom w ostatnim tygodniu roku szkolnego.
- jeżeli uczeń zachowuje się niewłaściwie w czasie kontrolnych prac – sprawdzianu, testu lub kartkówki tj. zagląda do kolegi w ławce, odwraca się do kolegi, nie odkłada długopisu na prośbę nauczyciela (sygnał zakończenia pracy) wtedy, uzyskana ocena zostaje obniżona o jedną jednostkę. Jeżeli uczeń zachowuje się niewłaściwie w czasie kontrolnych prac – sprawdzianu, testu lub kartkówki tj. ściąga – wówczas nauczyciel zabiera pracę i wpisuje ocenę niedostateczną.
- Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie wówczas ma obowiązek uczynić to na najbliższej lekcji lub terminie ustalonym z nauczycielem.

3. Na koniec semestru nie przewiduje się końcowego sprawdzianu lub testu zaliczeniowego.

4. Oceny śródroczne i roczne wystawia się na siedem dni przed planowanym posiedzeniem rady pedagogicznej.

5. O ocenie niedostatecznej uczeń zostaje poinformowany na miesiąc przed planowanym posiedzeniem rady i ma możliwość poprawienia oceny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

6. Uczeń może jeden raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów).

7. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej.

8. Nie ocenia się ucznia do trzech dni po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole np. po chorobie – uczeń ma obowiązek taki fakt zgłosić nauczycielowi.

9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji, uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki w zeszycie i ćwiczeniach oraz wykonać pracę domową.

10. Uczeń może jeden raz w semestrze zgłosić nie odrobienie pracy domowej (w zeszytach lub ćwiczeniach), brak zeszytu lub ćwiczeń bez podania przyczyny.

11. Zachowanie ucznia nie ma wpływu na ocenę.

5. Narzędzia i czas pomiaru osiągnięć uczniów.

Narzędzia i czas pomiaru osiągnięć uczniów

L.p	Forma	Częstotliwość w semestrze
1	Sprawdzian lub test (termin, forma i zakres podawane są uczniom i zapisywane w dzienniku lekcyjnym z tygodniowym wyprzedzeniem)	Po zakończeniu każdego działu programowego
2	Kartkówka (obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji, może, ale nie musi być zapowiedziana)	Trzy-dwie
3	Odpowiedź ustna	Co najmniej jeden raz
4	Przygotowanie referatu	Chętni uczniowie
5	Praca długoterminowa	Jeden raz
6	Aktywność w czasie lekcji	Indywidualnie, bez ograniczeń
7	Praca domowa w zeszytach przedmiotowym	Co najmniej jeden raz
8	Praca w grupach	W zależności od potrzeb

Tabela z kryteriami oceny współpracy w grupie

Kategoria	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny
Zadana praca	Konsekwentnie wykonuje zadana pracę, przypomina innym o zadanej pracy	Koncentruje się na wyznaczonym zadaniu	Przez większość czasu wykonuje zadaną pracę, czasami rozmawia na inne tematy	Często odrywa się od zadanej pracy, dyskutuje na tematy nie związane z pracą	Odrywa od pracy innych członków grupy, zajmuje się różnymi sprawami
Wkład w pracę grupy	Ma ciekawe pomysły, zadaje pytania wyjaśniające, w razie nieobecności dostarcza grupie swoje materiały	Wykonuje wyznaczone zadania przed czasem, potrafi słuchać innych	Czasami nie słucha pomysłów innych, wnosi pewien wkład w pracę innych	Wykonuje tylko część wyznaczonej pracy	Przeszkadza, nie przynosi potrzebnych materiałów, często nieobecności uniemożliwiają pracę grupy
Umiejętności pracy grupowej	Docenia wkład wnoszony przez innych zachęca do dobrej komunikacji, często wyraża szacunek dla innych pomysłów	Często chwali wkład innych w pracę, zdolny do kompromisu	Czasami chwali innych, nie zawsze okazuje szacunek innym członkom grupy	Rzadko chwali innych i rzadko okazuje szacunek innym członkom grupy	Dominuje w dyskusji, nie daje innym szansy zabrania głosu, nie jest skłonny do kompromisu

Propozycje prac długoterminowych:

referaty, prezentacje multimedialne, biografie postaci politycznych,, tematyka regionalna albumy i inne

Sprawdzaniu podlegają umiejętności i wiedza. W ogólności:

- umiejętność stosowanie terminów, pojęć i metod niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,
- wyszukiwanie i stosowanie informacji,
- wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności,
- łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi podczas rozwiązywania problemów
- współpraca i komunikowanie się w grupie (przekazywanie informacji, formułowanie pytań, organizacja pracy).

6. Kryteria oceny pomiaru osiągnięć uczniów.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

- Wymagania edukacyjne dla poszczególnych poziomów klas opracowują nauczyciele na bazie obowiązującej podstawy programowej i realizowanych programów nauczania dla poszczególnych zajęć edukacyjnych,
- Wymagania edukacyjne formułowane są na pięciu poziomach z uwzględnieniem następujących kryteriów ogólnych na poszczególne stopnie szkolne przy ocenie bieżącej oraz klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej:

Konieczne	Podstawowe	Rozszerzone	Dopelniające	Ocena
-	-	-	-	Ndst. (1)
+	-	-	-	Dop. (2)
+	+	-	-	Dost. (3)
+	+	+	-	Db (4)
+	+	+	+	Bdb (5)
				Cel (6)

Kryteria ogólne na poszczególne poziomy:

- wymagania konieczne (na ocenę dopuszczającą) obejmują treści podstawy programowej:
  - łatwe (nawet dla ucznia z trudnościami w uczeniu się),
  - elementarne (uniwersalne) umiejętności i podstawowe wiadomości.
- wymagania podstawowe (na ocenę dostateczną) obejmują treści podstawy programowej:
  - stosunkowo łatwe do opanowania,
  - całkowicie niezbędne w dalszej nauce,
  - często powtarzające się w procesie nauczania,
  - bezpośrednio użyteczne,
- wymagania rozszerzające (na ocenę dobrą) obejmują treści podstawy programowej:
  - umiarkowanie trudne do opanowania,

- przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce,
- bezpośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym,
- wymagania dopełniające (na ocenę bardzo dobrą) obejmują treści podstawy programowej:
  - trudne do opanowania,
  - złożone i nietypowe,
  - Wymagające korzystania z różnych źródeł,
  - pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym,
- wymagania ponadpodstawowe (na ocenę celującą) obejmują treści podstawy programowej:
  - szczególnie złożone i oryginalne, twórcze,
  - wymagające korzystania z różnych źródeł,
  - z dala od bezpośredniej użyteczności w życiu pozaszkolnym.

7. Kryteria wymagań na daną ocenę (ocenianie bieżące)

Formy pisemne:

- sprawdziany z działu, sprawdziany z trzech lekcji i kartkówki = progi procentowe poszczególnych ocen według skali punktowej

L.p.	Ocena	Procentowy udział punktów
1	Celująca	100-98%
2	Bardzo dobra	97– 91%
3	Dobra	90 – 76 %
4	Dostateczna	75 – 51 %
5	Dopuszczająca	50 – 33 %
6	Niedostateczna	32 – 0 %

a) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który udzieli prawidłowej odpowiedzi na dodatkowe pytania wykraczające poza program nauczania

b) uczniowie posiadający informację o obniżeniu poziomu wymagań edukacyjnych – otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 20 % punktów testu, sprawdzianu lub kartkówki.

Formy ustne

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

1. Umiejętność zanalizowania tematu
  - główna myśl jasno sformułowana,
  - logiczne uzasadnienie własnego stanowiska
2. Umiejętność selekcjonowania materiału:
  - brak błędów merytorycznych,
  - informacje, wiadomości mieszczące się w programie,
  - informacje, wiadomości wykraczające poza program,
3. Umiejętność formułowania wniosków:
  - synteza i ocena
4. Styl wystąpienia:
  - samodzielność i płynność odpowiedzi,
  - konsekwentne stosowanie adekwatnej terminologii,
  - bogate słownictwo.

Uczeń może otrzymać ocenę celującą za oryginalne przemyślenia.

ocena celująca:

- odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem,

- spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, odpowiedź wykracza poza obowiązujący program nauczania
- odpowiedź zawiera treści poza programowe – własne przemyślenia i oceny

ocena bardzo dobra:

- odpowiedź wyczerpująca i zgodna z programem
- uczeń swobodnie operuje informacjami
- dostrzeganie związków między informacjami

ocena dobra:

- odpowiedź zasadniczo samodzielna
- zawiera większość wymaganych treści
- poprawna pod względem języka, nieliczne błędy
- odpowiedź nie wyczerpuje zagadnienia

ocena dostateczna:

- uczeń zna najważniejsze wiadomości, potrafi je zinterpretować
- odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela
- występują nieliczne błędy rzeczowe

ocena dopuszczająca:

- wymagane jest 30 % wiedzy i umiejętności przewidzianych dla pracy pisemnej tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia przedmiotu
- podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy (merytoryczne i w sposobie prezentowania)
- uczeń zna podstawowe wiadomości i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi

ocena niedostateczna:

- odpowiedź nie spełnia wymaganych podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych
- uczeń nie zna podstawowych terminów, pojęć i procesów społecznych.

8. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej.

Waga ważności poszczególnych stopni

Przy wystawianiu stopnia na zakończenie semestru lub roku szkolnego bierze się pod uwagę jego wagę ważności. Największą wagę mają stopnie z prac pisemnych tj. sprawdzianów i testów (obejmujących dział lub większą partię materiału)

- a) sprawdziany całogodzinne – 5
- b) odpowiedzi ustne i pisemne (kartkówki) – 2
- c) prace samodzielne dodatkowe (projekty) – 4
- d) aktywność na lekcji – 2
- e) zadania domowe – 1
- f) kartkówki z trzech ostatnich lekcji – 4
- g) zeszyt przedmiotowy - 2
- h) praca na lekcji - 2

Sposób wyliczania oceny śródrocznej i rocznej

$$\text{Ocena} = \frac{\text{suma iloczynów (suma ocen z każdego obszaru x waga ważności)}}{\text{suma wag ważności}} = \dots$$

Do wyliczenia oceny rocznej bierzemy wszystkie oceny z całego roku szkolnego

Wystawione oceny są jawne zarówno dla uczniów jaki rodziców.

Oceny wpisywane są do zeszytu.

Na prośbę ucznia lub jego rodziców ocena będzie uzasadniona.\

9. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie

- Przed wystawieniem rocznej oceny klasyfikacyjnej z WOS-u, uczeń może ubiegać się o wyższą ocenę od przewidywanej w ciągu jednego dnia nauki szkolnej od dnia wystawienia ocen, podanego zarządzeniu dyrektorowi szkoły
- O ocenę wyższą niż przewidywana może ubiegać się uczeń, dla którego przewidywana jest ocena niedostateczny, dopuszczający, dostateczny, dobry.
- Na drugi dzień od momentu uzyskania informacji o proponowanej ocenie, uczeń musi przedstawić na piśmie uzasadnione powody przemawiające za podwyższeniem wyżej wymienionej oceny.
- W sytuacji uznania zasadności skargi nauczyciel określa zakres materiału, o którym informuje zainteresowanego ucznia.
- W ciągu dwóch dni przed posiedzeniem rady pedagogicznej uczeń pisze test sprawdzający uwzględniający treści programowe na daną ocenę.

Ocena wystawiona przez nauczyciela jest ostateczna

10. Sposoby informowania o osiągnięciach.

1. Uczniów:

- ustne uzasadnienie oceny
- recenzje prac pisemnych
- publikowanie wyników konkursów, prac uczniowskich
- informacja zwrotna

2. Rodziców:

- rozmowa indywidualna
- udostępnienie prac do wglądu
- korespondencja
- świadectwo.

11. Ewaluacja PZO.

W celu ewaluacji systemu oceniania nauczyciel przeprowadza rozmowy z uczniami i rodzicami. Na podstawie wniosków wnosi poprawki do systemu.

Aneks do kryteriów oceniania z wiedzy o społeczeństwie – nauczanie zdalne

1. Oceny wystawiane są zgodnie z obowiązującym w szkole systemem wagowym

2. Zdalna realizacja treści z podstawy programowej odbywać się będzie z wykorzystaniem narzędzi wskazanych przez nauczyciela, np.

a) dziennika elektronicznego,

b) poprzez pocztę elektroniczną ,

c) telefoniczne wiadomości tekstowe (sms) i obrazkowe (mms),

d) kontakt telefoniczny z nauczycielem

e) komunikatory, programy do telekonferencji przy zachowaniu bezpiecznych warunków korzystania z Internetu

f) lekcje online,

3. Zdalne monitorowanie i ocenianie postępów uczniów odbywać się będzie poprzez:

I. testy na platformach (wcześniejsza informacja o terminie i zakresie materiału, w celu rezerwacji dostępu do komputera – dostęp do testu tylko raz, w wyznaczonym czasie), w przypadku niedostosowania się do terminu wykonania testu uczeń zobowiązany jest do napisania go w drugim ustalonym przez nauczyciela terminie. Nie wykonanie testu bez usprawiedliwienia przyczyny jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

II. nośnik wskazany przez nauczyciela np.: e-mail podany przez nauczyciela, załącznik do dziennika elektronicznego, Microsoft Teams, telefon lub inne uzgodnione pomiędzy nauczycielem, uczniem lub rodzicem).

4. Wszystkie formy zaplanowane przez nauczyciela są obowiązkowe. Za wykonane zadania nauczyciel wystawia uczniom oceny w skali od 1 do 6.

5. Uczeń może poprawić każdą ocenę z testów sprawdzających wiedzę w terminie dwóch tygodni. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika, a przy ustalaniu oceny na koniec poszczególnych semestrów brane są pod uwagę obydwie oceny (uzyskane w pierwszym terminie i z poprawy).

6. Nieprzesłanie do nauczyciela zleconego zadania, brak zadania, nie zaliczenie zadania

we wskazanym terminie, traktowane jest każdorazowo jako nieprzygotowanie do zajęć.

7. Nauczyciel może wstawić w rubryce ocen następujące oznaczenia: – brak zadania,

+ zaliczone zadanie lub plus za aktywność

8. Nie poprawia się ocen z kart pracy.

9. Korzystanie przez ucznia z prac innych osób/uczniów (bez podania źródeł) – plagiat, skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości poprawy

10. Pozostałe ustalenia są zgodne z wcześniej podanymi kryteriami oceniania (wrzesień 2019).

4. Uwzględnianie indywidualnych potrzeb uczniów.

terminy wykonania zadań nie mogą być zbyt krótkie, instrukcje dla uczniów powinny być proste i jasne, nieprzeładowane treściami nieistotnymi.

